

—07

«ENTREACTES»

Estiu

2018

Edició digital

GIRONA CULTURA

«ENTREACTES»

AULA D'ESCRITURA

Textos del alumnes

Aula d'escrip- tura

L'Aula d'Espectura de Girona s'adreça a qualsevol persona major d'edat que vulgui aprofundir en textos literaris. A través de la lectura de textos modelics i de l'anàlisi dels que escriuen els alumnes, l'Aula es proposa que millorin les seves competències i que reflexionin sobre el procés creatiu.

Creada l'any 2014 per l'Ajuntament de Girona, l'Aula defuig les fórmules i proposa múltiples aproximacions a l'espectura. Guiat per escriptors que coneixen l'ofici i que alhora són conscients que no tot és ofici, l'alumne aprèn a analitzar els textos propis i aliens i a comparar-los amb altres propostes.

Els cursos, de dos anys de durada, tenen lloc al Centre Cultural La Mercè i s'organitzen en quatre mòduls: un de genèric, dos d'especialització i un mòdul final en què l'alumne escriu el seu projecte amb l'ajuda d'un tutor personalitzat. En cada etapa, l'alumne s'incorpora a un grup reduït on disposa d'un professor amb un estil propi, uns autors preferits, una manera complementària d'entendre la literatura. Al capdavall, l'objectiu és que cada estudiant trobi la seva pròpia manera d'escriure.

A continuació trobareu una mostra de textos d'onze alumnes que actualment segueixen les classes de l'Aula d'Espectura. En aquesta ocasió, tenen en comú que parlen de l'estiu.

LA TURISTA ACCIDENTAL

M. Àngels Benito

Aquest matí, després d'haver-ho pensat una bona estona, he decidit que, quan sigui gran, vull ser turista. No una turista a temps parcial, de les de quinze dies el mes d'agost. No. Jo vull seu una turista crònica, com les malalties que també poden ser-ho. Turista de pàmela de palla i mitjó curt amb xancletes.

Ara bé, no és tan fàcil. Per ser turista crònica s'ha de practicar i he començat avui. Després de sortir de la feina, m'he dirigit cap a una transitada avinguda i m'he instal·lat, a l'atzar, en una de les confortables terrasses a l'aire lliure. Portava un plànol de la ciutat a la mà, ulleres de sol i bossa de platja amb la inscripció "Summer Love" per tal de fer més creïble el personatge.

Quan ha aparegut la cambrera m'ha demanat en un perfectíssim anglès el que suposo que volia dir: "Què voldrà vostè?" I jo li he contestat en un perfectíssim català que volia un cafè amb llet i una crêpe de xocolata. La cambrera m'ha mirat amb una mica de desconcert, però jo he somrigut per dins pensant "Bingo!" El primer simulacre ha tingut èxit.

Els èxits, però, no són èxits si no es comparteixen. Així que he cregut oportú enviar un whatsapp a la meua parella per comunicar-li el meu triomf, tot adjuntant la foto del cafè amb llet i de la crêpe.

—Però no m'havies dit que avui començaves l'operació biquini?... Més piscina i menys menjar!

—No ho entens. Estic fent un experiment sociològic per tal d'esbrinar si sóc capaç de ser una turista crònica.

—Eh? No havia sentit mai una excusa com aquesta per halar-se una crêpe!

—Que no, que la crêpe només és per distreure!

—Sí, sí. Després arribarà l'estiu i començaràs amb els romanços que el banyador de l'any passat ja no et queda bé, que si un pareo per dissimular...

—De debò! Si ho arribo a saber, no et dic res, desaborio que ets!

—És que em surts amb unes collonades, nena...

—Apa, antipàtic! Ja m'he cansat de fer la turista. Me'n torno a casa!

Potser el tema de la turista crònica no funcionarà, però, ara que penso, i si decidís ser...

ELS ULLS DE L'ÀVIA

Aina Bosch

Tot el curs esperant que arribés aquest dia i ara et fa pena no haver de tornar a l'institut fins al setembre. Potser el fet que avui hagueu anat a un parc aquàtic hi té relació. No veuràs la Carla ni la Nikole en tot l'estiu. Ni en Pau. No goses dir-ho, però aquest últim és el que et sap més greu.

Quan arribes a casa, la mare està histèrica fent maletes. Heu de córrer per no trobar caravana. Normalment feies salts d'alegria per anar a casa els avis, però aquest any et fa mandra. No et faria res passar un parell de dies més a Barcelona. També evitariau la caravana, i podries celebrar el Sant Joan amb la colla de la classe, i amb en Pau.

Quan arribis al poble i et retrobis amb les amigues de cada estiu, ja no pensaràs en els de Barcelona. Aquest any, com que ja tens mòbil, potser t'enyoraràs una mica més de l'habitual perquè estaràs al cas de què fan i què deixen de fer. Però només al vespre. Durant el dia, quan siguis a la platja, o amb bicicleta, o al minigolf, ni te'n recordaràs. Faràs guerres d'aigua amb en Marcel, i en Pau no existirà. I quan marxeu del poble, tot seran llàgrimes.

Com cada any, abans de posar la roba d'estiu a la maleta, t'emproves algunes peces. La mare diu que teniu poc espai al cotxe i que no podeu carretejar amunt i avall roba que no us posareu. L'any passat vas preparar un bon paquet per la teva germana petita perquè tu havies fet l'estirada. Aquest any no t'has estirat, però el teu cos segueix canviant. Els pits ja s'insinuen i els malucs ho fan a un ritme exagerat. Preferiries que fos al revés, com li passa a la Carla. O continuar amb el cos que tenies abans, com la Nikole.

Efectivament, no et pots cordar el botó dels shorts, i quasi et poses a plorar quan has vist com et quedava la faldilla de ratlles que tant t'agradava l'estiu anterior.

L'àvia et fa tres petons alhora que diu, com sempre: "Com els francesos!". I et pregunta si ja menges a Barcelona, que estàs molt prima i que estàs quedant en els ossos. Te la mires incrèdula. Mai havies tingut un cul tan gros, ho han constatat els shorts i la faldilla de ratlles.

Que bonic veure's amb els ulls de l'àvia.

DESIG D'ESTIU

Rita Centelles

Des d'aquell dia, cada dia, el meu cap repeteix aquella conversa. Cada cop que la rememoro s'obre, davant meu, una tarda blava i assolellada d'estiu; cada cop es fa més clara i més real:

—Pel camí dels horts he trobat la figuera; les figues estan madures, al punt, ¿saps quina et vull dir? Aquella que està abandonada, no sé per què. Saps quina vull dir?

—Sí —salta en Guillem, sorrut i molt moreno—. ¿Aquella que no és de ningú? ¿La que està plena de figues que pots arribar-hi amb la mà?

—Sí, aquesta... oh quin plaer! quan la seva forma panxuda em diu: "Agafa'm, estic plena per a tu" i n'agafes una, dues... i les mans se t'omplen i comences a ficar-te-les a la boca, una rere l'altra...

—Ah, ah, això és golafreria, Genís! És un dels pitjors pecats. Torna l'home feble d'esperit!

—Deixa't d'hòsties, Guillem! ¿Per què quan la vida ens dona una fruita vermella, dolça i embriagadora, que... que es deixa ficar a la boca d'aquesta forma tan sensual, tu vols parlar de golafreria? No, Guillem, no! Anem-hi ara mateix junts! I pujarem per les seves branques prohibides, i ens les cruspirem. Ho tindrem tot! Quan no puguem més, ens adormirem sota a l'herba. Tu ... tu tancaràs els ulls, i jo et miraré la cara, després podrem parlar molt millor. No t'ho creus? Vinga, anem-hi!

Estimat Guillem:

Fa dues setmanes que has marxat. He tornat a passar pel camí dels horts. He trobat la figuera, estava sola. Quedaven poques figues. He recordat aquell dia alegre i assolellat d'estiu que vàrem anar a menjar totes les que vam voler i poder, una rere l'altre. Anàvem pujant l'arbre entre rialles amb la boca plena, fins que aquella branca es va trencar i vas caure. Et vas quedar sense alè, a cops deies: "Em moro, em moro!", ho creies de veritat. No vas morir. T'adormies sota la figuera i llavors va ser quan et vaig mirar la teva cara. Et vaig veure, Guillem: entre els cabells rinxolats negres, tenies els ulls verds clucs; els llavis encara vermellorsos amb un petit somriure es movien lleugerament i deien quelcom. Jo volia sentir el més profund dels teus secrets... em vaig apropar i llavors tu vas xiuxiuejar: "Estima'm, Genís, estima'm!" Vaig apropar-me, vaig ajuntar els meus llavis, també vermellorsos, amb els teus. Un cop i un altre cop, amb la mateixa frisança amb què havíem devorat les figues. Quan despertaves, em vaig allunyar de tu i obrint els ulls brillants, a poc a poc, vas dir: "Genís, tens raó, no sé... em sento ple, feliç, com si ho tingués tot!"

Amic, tu has marxat però mai oblidaré aquella tarda de setembre, vora el camí dels horts, on viu la figuera. Ara ja saps el que et volia dir.

EL TURISTA FRANCÈS

Enric de Ribot i Saurina

Aquests invents del dimoni! Me càgum Déu! Ja tothom té un... daixonses d'ordenador que et diu cap a on anar! Ningú va amb mapes ni pregunta pel carrer, per aquella o altra carretera. Ara és ben ensopit això de viatjar! Abans fèiem aventura quan agafàvem el cotxe! Ens orientàvem com podíem i... càgum Déu si en sabíem! Ara si no miren al cony de pantalla ja no saben ni sortir de casa! I mira, tu, jo penso que s'hauria de prohibir, ben prohibit hauria d'estar! Que tant mirar les llumetes del collons del telèfon més d'un s'haurà estampat contra un fanal! I no parlem d'aquella veueta cridanera que xiscla a cada rotonda! Em treu de polleguera! Què voleu que us digui. A mi, que una dona em digui per on haig d'anar... ja per costum no escoltava ni la meva! Quina una! Aquella, ni mapes ni romanços, sempre sabia com fer-me perdre! I no us ho perdeu, que al final era jo qui sempre m'enduïa una bona esbroncada. Sí, sí, com ho sentiu: en algun moment tot semblava tot culpa meva... Quina dona!

I això venia a compte de... Això! Que tots anem connectats amb andròmines, me càgum dena! També els marrecs! De veritat que us ho dic! Juro que els veig, canalla com són, mirant avall, capcots, com si es miressin les sabates o anessin de processó. Però no, entre els dits tenen... el no sé què... del collons de, de... Ja se me n'ha anat el nom del cap! Ja enteneu què vull dir!

Doncs el que deia, no miren ni per on van. I, entre uns que caminen capcots i els altres que condueixen amb la pantalleta, em sorpren que no hi hagi més desgràcies. Mai vist, mai somiat, redéu!

I, vaja, no només és per seguretat que haurien de prohibir portar aquests aparells. Encara recordo que els dies que la tramuntana no bufava massa fort, tots els avis del poble esperàvem el turista francès a la plaça de l'Església. Collons, si érem gamberros! Com depredadors, esperàvem que el cotxe gavatxo es parés a preguntar: "Pegdonen moi, la église de saint Esteve de Pegataiada?". I nosaltres, murrís i avorrits, ens divertíem donant-li direccions equivocades! He, he, he, els malparits encara deuen estar buscant!

Ara, amb la merda de transmissor aquest que xiscla, ja no es paren a preguntar. I, esclar, cada vegada quedem menys fent guàrdia a la nostra posició. Però, vaja, no perdem l'esperança... Jo segueixo amb un mapa sota el braç, cada estiu, tot esperant que arribi el turista francès.

BUSCANT L'ESTIU

Josefina Espinosa

Buscant l'estiu retrobo el repòs de la nit,
la foscor presideix tots els racons.
Només la lluna enriolada va fugint
de la boira que juga a amagatons.

Perdiuetes sonores i granotes cantaires
es desperten del somni amb l'aurora rosada.
Les alzines vestides amb les hores grimpaires
guaiten les aus que es gronxen a l'onada.

Pins que degoten ambre, que perfumen.
L'entretemps fa camí, busca on restar,
mentre les paparotes vermelles presumen.

Fito la mirada en l'etern paisatge
que es reflecteix en una gota d'aigua.
Descobreixo l'estiu dintre el floratge.

POL GUÀRDIA

Pol Guàrdia

Com m'agrada el cafè! se me'n refot que estiguem a més de 20º, necessito que se m'escoli gola avall en un estat de semiebullició. És el millor moment del dia. Merda, s'acosta en Joan Carles amb el seu posat de figaflor, quina cosa més bleda, no sé com collons pot ser l'encarregat... Segur que m'esguerrará els meus cinc minuts amb alguna milonga de les seves.

—Ei, mira't quan puguis el full que he penjat a l'armariet, és pels torns de vacances... no podem marxar tots a l'agost. Eh...

Hòstia és veritat! Què fotré aquest estiu? No puc triar dates si no sé on dar-la. Ha intentat fer una broma? La seva cara sí que és una broma... Necessito les vacances encara que sigui per perdre'l de vista! La tieta Àngela em va oferir anar a l'apartament de l'Escala però a l'agost em tocarà compartir 55 metres quadrats amb tota la cosinada; intimitat limitada, cua per pixar, torns per dinar i nits d'insomni pels roncs, la calor o els vòmits d'adolescents que no han après a beure.

També em puc mirar l'enllaç aquell que em va passar l'Eloi l'altre dia, no el vaig obrir però em va dir que ens aniria genial per desconnectar durant l'estiu: 'Descubrir Vietnam por solo...' Què putes vol dir 'Descubrir Vietnam'? Què hi hem d'anar amb caravel·la i ensenyar-los a cardar en la postura del missioner? A més, tinc l'Instagram ple de Coloms moderns que ja l'han descobert, el Vietnam. Només per les fotos que n'han penjat sento que me'l conec millor que la Segarra. Es veu que hi ha moltes motos a Saigon; i que els efectes de la barbacoa més gran que s'ha fet mai ja no es noten, que són gent molt maca i acollidora i que no hi queden comunistes.

De ganes de fer vacances no me'n falten però el que realment em ve de gust és aïllar-me de tothom: del Joan Carles, dels cosins, de la tieta Àngela, de les xarxes socials... no vull rentar ni un plat ni posar cap rentadora. Viuré sense samarreta i en calçotets, només uns, i ja els llençaré quan passi l'estiu. M'alimentaré de pizzes, sushi i arròs vietnamita. Brindaré per l'Eloi. Les meves úniques cites seran amb Pornotube i les meves relacions socials seran amb en Woody Allen i, com a molt, els germans Marx si tinc ganes de sarau.

L'únic que em fa mandra és pensar què collons els explico a la gent quan em preguntin quin meravellós, trepidant i autènticíssim viatge he fet a l'estiu. Hauré de competir amb els imants d'Islàndia, els tutús dels indígenes de l'illa de Pasqua i diversos instruments de corda africans. Darrere la fictícia simpatia s'hi amagarà una somorta competició per veure qui ha estat més intrèpid, original i exòtic. Puc presentar candidatura portant-los una llauna de San Miguel buida com a souvenir.

...O potser és millor que m'agafi les vacances a l'octubre.

UN DIA D'ESTIU

Maite Mont

Ruixat d'estiu,
olor de terra molla.
Rutila l'aire.

Una breu brisa
gronxa dels flors d'acàcia.
Pluja nevada.

A la rosella
les gotes de rosada
li fan d'espill.

La tramuntana
fa onejar el mar daurat.
Fugen els núvols.

Tot diluint-se
se'n va la vela blanca
dedins del blau.

A punta d'alba,
les converses d'ocells,
a la teulada.

...i tot el dia
el cant de les cigales
fins que fosqueja.

Vora el camí,
espera la lluerna
que es faci nit.

SUMMER IS COMING

Martí Morera

A Elena Ursu

Harto. Despierto harto. De la calle me llega el acordeón del sin-techo que últimamente toca aquí enfrente. Lo único agradable del día. No tengo ganas de levantarme. Tampoco sé qué hacer. Demasiados golpes en muy poco tiempo. Elena me dijo ayer que se marcha, que ya no aguanta más. No intenté convencerla. Le prometí que la ayudaría a empacar y a llevar sus cosas al autobús. Se vuelve para Rumania. Aquí ya no tiene esperanza ni fuerzas para nada más; las promesas de ayuda del servicio social nunca se hacen realidad. Y su hija y sus nietos la necesitan. Adriana la llamó anteayer, desesperada. Les han cortado la luz y les han puesto una multa impagable por haber pinchado el suministro que de todos modos no podían afrontar. No se va a buscar un trabajo porque la pequeña, impedida de nacimiento, ha enfermado.

Ayer, cuando llegué a casa, Joan me anunció que nos subían el alquiler doscientos euros. Ginard y yo estuvimos mirando pisos y no encontramos nada ajustado a nuestros bolsillos. Paga o al extrarradio. Luego lo llamaron del pueblo y dijo que tendría que marcharse de Girona. Su abuela ha pegado un bajón y su madre quiere que esté en casa. Aliñamos una pipa y abrimos unas cervezas. ¿Qué nos queda sino evadirnos? Siempre que llego al piso es lo mismo; un videojuego, una serie, o los dos a la vez. Tanto da. Del trabajo a la evasión, de la evasión al trabajo. Nada más.

El sol intenso de la mañana empieza a colarse por la persiana. Se acerca el verano. El otro día, tumbado en el césped con Dani, le dije que me gustaría tener un trocito de tierra que trabajar, como él, pero más grande, para que me diese todo lo que necesito para vivir. Pero en casa lo que hay es un bar. Y cuando llegue el verano no me iré a Formentera. Ni tomaré gintonics a las tres de la tarde. Ni haré nudismo en una cala soleada. Dani y yo serviremos gintonics. Ginard repondrá estantes. Joan se pudrirá un año más en el camping. Elena se morirá en Rumania. El mundo seguirá girando.

EL VERANO DEL 77

Alejandro Eduardo Pérez Giménez

“Los argentinos, nos dividimos en: aterrados, encerrados, enterrados y desterrados.”

Eduardo Galeano.

Eso que llaman destino suele ser incierto y retorcido. Era volver al continente del que los abuelos, que con nuestros padres a rastra, habían dejado por hambre hacía más de sesenta años. Retornar a las raíces, me dije. Quizás era un aliciente o, simplemente una excusa para comenzar a aceptar el enorme desierto que intuía.

Dos valijas, tres bultos de mano, quinientos dólares en el bolsillo y mucha ilusión. Las personas más queridas a mi lado, y esa sensación ambivalente del miedo a lo desconocido y la fuerza del querer ser y estar. Frente al abismo; el vértigo ante la certidumbre de que nos habían cerrado las puertas a cal y canto y, que el camino de retorno sería largo e incierto.

Solos en la terminal. Los que tenían que venir a buscarnos no aparecían. Detrás de nosotros un grupo de teléfonos, pero de qué nos servían si no teníamos céntimos.

Si Mahoma no va a la montaña, la montaña va a Mahoma, nos dijimos.

Para los rioplatenses, el bar es la representación de la figura materna. No lo dijo Freud, ni Lacan. Enrique Santos Discépolo (Discepolín), lo describió magistralmente en Cafetín de Buenos Aires. Siendo este, o el bar o la mesa del café, un protagonista privilegiado de la poesía urbana por excelencia de Buenos Aires, donde cumple una función de encuentro y reunión. Es el ámbito donde se celebraban los ritos de iniciación en la amistad, las caídas vitales y el amor. El lugar masculino por antonomasia. “Lo único en la vida que se parece a la vieja, ya que es la escuela de todas las cosas”, especula Discepolín. Donde las mesas desnudas son confesionarios y, los oficiantes son obispos sin casulla, los que guían como faros, en las noches sin estrellas. Son “los sabiondos y suicidas”, aquellos que ya están de vuelta revolcados por la vida. Los que pontifican en estas cátedras populares de “filosofía, dados, timba y la poesía cruel...”

Y, allí estaban nuestros amigos. Abandonados en dudas, fantasías y el dolor de las pérdidas. Entre humos y cafés. ¿Qué hacer? ¿Cómo recuperar ese, nuestro idílico país?

ESTIU

Ferran Teixidor

Caula tarda, el sol es va ponent rere les muntanyes, uns núvols blancs li fan companyia sobre el cel. Camino cap a Sant Martí. El camí asfaltat convida a passejar, les tanques de fusta, a banda i banda, semblen avisar els pins: fins aquí i prou! No hi ha molta gent, avui. La frescor em besa la cara. A la dreta tinc la mar, que el garbí va arrissant, coronant d'escuma blanca les onades que moren a la sorra. Pocs banyistes queden en aquesta hora; una parella recull unes tovalloles cridaneres i les posa dins d'un cabàs. Dos nens juguen a pilota i, pels crits que fan, s'ho passen bé. Tres més s'ho miren, asseguts a la sorra i aplaudeixen. Però el meu cap bull i dona voltes i voltes i no deixo de preguntar-me fins on hem d'arribar. I és que cada cop parlem menys. Fa tant de temps que les paraules són les justes. Que s'ha fet d'aquells temps que se'ns feia clar endinsats en una conversa iniciada en el sopar?.

El camí és planer i quatre tamarius donen color a les roques al costat d'estretes i petites platges de sorra fina que em vaig trobant.

A l'esquerra les ruïnes d'Empúries: una colònia grega que tranquil·lament espera ser del tot desenterrada. Fa molt de temps que hi treballen. Tampoc té pressa. El laberint de carrers enrunats i diferents construccions em desperten la curiositat però una tanca metàl·lica limita l'entrada. La quietud que es respira no pot apaivagar les meves reflexions: té sentit continuar? No anem enlloc.

Unes roques s'endinsen en la mar i només un braç de sorra les uneix a la platja. Unes gavines s'hi passegen buscant alguna cosa dins l'aigua. A prop d'aquest rocam, un veler, que no deu fer més d'uns vuit metres, hi ha ancorat. Dos homes feinegen a la coberta. Les veles estan recollides i una franja vermella recorre tot el casc; s'endevina un nom escrit a la proa, però des d'aquesta distància no es pot llegir.

Una platja extensa em separa de la vila fortificada que la limita. Al mig unes garlandes de llum de diferents colors emmarquen una construcció de fusta. Una música alegre se sent distorsionada pel garbí. Tres taules estan ocupades per parelles que miren la mar.

Arribo a Sant Martí. El sol ja s'ha post. La plaça davant l'església bull de gent. Els quatre restaurants que l'emmarquen estan plens: les fresses, el xivarri i els crits esclaten com una festa improvisada. Tot està il·luminat i la follia regnant em convida a fugir. Això s'ha acabat, no és el que volíem. És dur, són molts anys plegats. És trist, però ho haig de fer.

Refaig el camí tímidament il·luminat pel cel estrellat que em fa companyia, sentint la frescor i gaudint del silenci, només interromput per la remor de les onades.

D'ENÇÀ QUE SOU LLUNY, HAN FLORIT LES LLIBROSES!

Rafel Vilà

Quants dies més ens haurem de rendir a la persistent presència de les llibroses? D'ençà que sou lluny, les seves olors són un incendi de primavera que es propaga pertot arreu: per les estacions del tren, pels bancs de la devesa, pels carrers vells de la ciutat... D'ençà que sou lluny, les veig cada dia penjades als balcons asserenats del dia com enfilalls de llum, engalanades d'indulgència. D'ençà que sou lluny, el gust endolcit de les llibroses tenyeix l'amargor de la injustícia, i de les engrunes del pa en fa rosegons de bona mida. Ai, les llibroses! El dia que les nostres mans us tornin a acaronar vora el portal de casa vostra, el domàs groc de la veritat inflamarà de goig la llibertat que fa massa temps que ens ha estat presa.

El mot *llibroses* significa els anhels d'un poble sotmès a la tirania.